

Foto/zdjęcie: M. Nowak-Stupienko

NEWSLETTER III-2014

INHALT

- Eröffnung des deutsch-polnischen Kindergartens „Pinokio“
- 4. Elternuniversität „Bilden • Begleiten • Erziehen“, 11.10.2014
- Frankfurt-Słubicer Handlungsplan: 34 Projektsätze bis Anfang 2015 zur Antragsreife
- Aktion zur Landtagswahl: Bürger bildeten Stadtlogo

Reden über die Doppelstadt XI:

- 10 Jahre in der EU, Krystyna Baczyńska
- Gelebte Realität, Jörg Gleisenstein
- Doppelstadt, Juliusz Żwirek

■ Eröffnung des deutsch-polnischen Kindergartens „Pinokio“

Am 1. September 2014 wurde der deutsch-polnische Kindergarten „Pinokio“ eröffnet. Er bietet Platz für 175 Kinder, davon bis zu 40 aus Frankfurt (Oder), und arbeitet eng mit der Frankfurter Eurokita zusammen. Mehrere Erzieherinnen sind zwei-

SPIS TREŚCI

- Otwarcie polsko-niemieckiego przedszkola „Pinokio“
- 4. Uniwersytet dla Rodziców „Kształcić • Towarzyszyć • Wychowywać“, 11.10.2014
- Słubicko-Frankfurcki Plan Działania: 34 propozycje projektów gotowe do aplikowania na początku roku 2015
- „Wygraj z nami zakład“: Mieszkańcy utworzyli logo

Wypowiedzi o Dwumieście XI:

- 10 lat w Unii, Krystyna Baczyńska
- Rzeczywistość, którą się żyje, Jörg Gleisenstein
- Dwumieście, Juliusz Żwirek

■ Otwarcie polsko-niemieckiego przedszkola „Pinokio“

1 września 2014 r. odbyło się oficjalne otwarcie polsko-niemieckiego przedszkola. Nowoczesny obiekt oferuje miejsca dla 175 dzieci, w tym do 40 z Frankfurtu (O), i współpracuje blisko z Frankfurckim przedszkolem Eurokita. Wśród

Ohne Grenzen. Bez granic.

**Frankfurt - Słubicer
Kooperationszentrum
Słubicko - Frankfurckie
Centrum Kooperacji**

Herausgeber / Wydawca:

Frankfurt-Słubicer
Kooperationszentrum /
Słubicko-Frankfurckie
Centrum Kooperacji
- Stadt Frankfurt (Oder) -
Holzmarkt 7
15230 Frankfurt (O)
Tel.: +49 335 606985-0
Fax: +49 335 606985-17
mail@frankfurt-slubice.eu
www.frankfurt-slubice.eu
Datum/Data: 29.09.2014

sprachig. Zum Start haben sich neun Frankfurter Kinder angemeldet. „Der Kindergarten ist ein Objekt, das integriert und neue Ideen einführt“, sagte der Słubicer Bürgermeister Tomasz Ciszewicz während der Feierlichkeiten, an der auch der Frankfurter Oberbürgermeister Dr. Martin Wilke, der brandenburgische Ministerpräsident Dr. Dietmar Woidke, die Marschällin Elżbieta Polak sowie der Vizewojewode Jan Świrepo der Wojewodschaft Lubuskie teilnahmen. Nach den offiziellen Worten sowie Gesang und Tanz durch die Kinder der beiden Kindergärten „Pinokio“ und „Eurokita“ wurde das symbolische Band durchgeschnitten.

Anschließend gedachten die Gäste gemeinsam des Ausbruchs des Zweiten Weltkriegs vor 75 Jahren. Am Mahnmal des ehemaligen Straflagers in Świecko, damals Schwetig, legten sie Blumen nieder und pflanzten, in Anlehnung an die ersten freien Wahlen in Polen im Juni 1989, eine „Eiche der Freiheit“.

Der Słubicer Kindergarten wurde im Rahmen des Projekts „Bildung ohne Grenzen“ erbaut und aus Mitteln des Europäischen Fonds für Regionale Entwicklung (EFRE) im Rahmen des Operationellen Programms der grenzübergreifenden Zusammenarbeit Polen (Wojewodschaft Lubuskie) – Brandenburg 2007-2013 gefördert.

■ 4. Elternuniversität „Bilden • Begleiten • Erziehen“, 11.10.2014

Eltern, Großeltern, Erzieherinnen und Erzieher sind am 11. Oktober 2014 ab 9.00 Uhr zur 4. Elternuniversität in das Gräfin-Dönhoff-Gebäude der Europa-Universität Viadrina eingeladen. Die Elternuniversität bietet in konzentrierter Form Informationen, Austausch und Beratung zu vielfältigen Themen der Erziehung, der kindlichen Entwicklung und zu familiären Strukturen.

Im Einführungsvortrag des Wissenschaftlers Alexander Scheidt steht das Thema Lernforschung und Lernförderung durch Eltern und Schule im Vordergrund. In den anschließenden Workshops haben die Teilnehmer die Möglichkeit, sich zu verschiedenen Themen auszutauschen und mit Experten ins Gespräch zu kommen. Begleitend wird der Film „Alphabet“ gezeigt, der sicher zum Nachdenken oder kontroversen Gesprächen anregt.

W kadry są osoby dwujęzyczne. W pierwszym roku swój udział zgłosiło 9 dzieci z Frankfurtu. „Przedszkole jest obiektem, który integruje i wprowadza nowe idee“, powiedział Słubicki Burmistrz Tomasz Ciszewicz podczas uroczystości, w której również wzięli udział Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Polak, Wicewojewoda Lubuski Jan Świrepo, premier Brandenburgii Dietmar Woidke, Nadburmistrz Frankfurtu nad Odrą dr Martin Wilke oraz wielu innych zaproszonych gości i mieszkańców. Po zakończeniu części oficjalnej oraz występach artystycznych w wykonaniu dzieci z przedszkola Samorządowego „Pinokio“ oraz „Eurokita“ z Frankfurtu gospodarze dokonali symbolicznego przecięcia wstęgi.

Po uroczystościach w przedszkolu goście wspólnie składali hołd pamięci z okazji 75 rocznicy wybuchu Drugiej Wojny Światowej. Przed Pomnikiem ofiar byłego niemieckiego obozu pracy przymusowej w Świecku (wtedy Schwetig) złożyli kwiaty i posadzili drzewo - „Dąb Wolności“, upamiętniając pierwsze wolne wybory w Polsce w czerwcu 1989 r. .

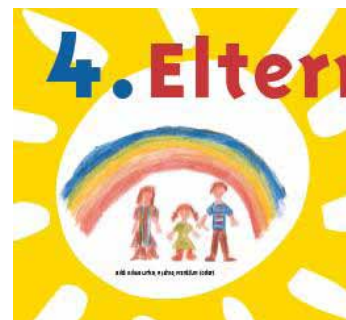
Przedszkole wybudowano w ramach projektu „Edukacja bez granic“, który był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia 2007 – 2013.

■ 4. Uniwersytet dla Rodziców „Kształcić • Towarzyszyć • Wychowywać“, 11.10.2014

W dniu 11 października 2014 r. od godz. 9.00 zapraszamy rodziców, dziadków i wychowawców na czwartą edycję Uniwersytetu dla Rodziców, który odbędzie się w budynku Gräfin Dönhoff Uniwersytetu Europejskiego Viadrina. Uniwersytet oferuje w zwartej formie informacje, wymianę i doradztwo na różnorodne tematy dotyczące wychowania, rozwoju dziecięcego i struktur rodzinnych.

W wykładzie inauguracyjnym Alexander Scheidt przedstawi procesy uczenia się z naukowego punktu widzenia oraz sposoby wspierania tego procesu przez rodziców i szkołę. Podczas warsztatów uczestnicy będą mieli możliwość wymiany poglądów na różnorodne tematy i porozmawiania z ekspertami.

Trzy warsztaty, które odbywać się będą w dwóch częściach - przed i po południu, prowadzone będą w języku polskim. W przerwie zapraszamy gości na

Die Workshops finden in zwei Blöcken, vormittags und nachmittags, statt, drei Workshops gibt es in polnischer Sprache. In der Pause wird zum Mittagessen eingeladen. Während der ganzen Zeit (9:00 - 15:30 Uhr) ist Kinderbetreuung nach Anmeldung möglich. Die Veranstaltung ist kostenlos.

Die Elternuniversität ist eine Kooperationsveranstaltung verschiedener Einrichtungen im Bündnis für Familie Frankfurt (Oder) und der Abteilung Bildung der Stadtverwaltung Słubice (ZAO). Das Frankfurt-Słubicer Kooperationszentrum unterstützt bei der Organisation. Die Anmeldung erfolgt über die Volkshochschule.

Kontakt:

Carola Christen, Uta Kurzwelly
VHS Frankfurt (Oder), Tel.: +49 335 54 20 25
E-Mail: buero@vhs-frankfurt-oder.de
www.vhs-frankfurt-oder.de (direkter Link)

Die Elternuni wird durch das Ministerium für Bildung, Jugend und Sport des Landes Brandenburg, die Stadt Frankfurt (Oder) aus dem Fonds für Familienförderung und durch die Sparkasse Oder-Spree gefördert. Sie findet zum vierten Mal statt, davon in zweiter Auflage mit polnischer Beteiligung.

Programmfolder (PDF 2,2MB)

■ **Frankfurt-Słubicer Handlungsplan: 34 Projektansätze bis Anfang 2015 zur Antragsreife**

Mit dem Beschluss zur Aktualisierung des Frankfurt-Słubicer Handlungsplans am 8. Mai 2014 hat die Gemeinsame Stadtverordnetenversammlung beider Stadtverwaltungen ein ambitioniertes Arbeitsprogramm aufgegeben. Die mit dem Handlungsplan beschlossenen 46 Projektansätze der Verwaltungen dienen dazu, schrittweise die drei wichtigsten strategischen Ziele der grenzüberschreitenden Zusammenarbeit zwischen Frankfurt (Oder) und Słubice zu erreichen: (1) Nachhaltige, grenzüberschreitende Stadtentwicklung, (2) gemeinsame wirtschaftliche Entwicklung, grenzüberschreitende Forschung und mehr Beschäftigung sowie (3) Internationaler Bildungsstandort Frankfurt (Oder)/Słubice. Das Frankfurt-Słubicer Kooperationszentrum arbeitet zusammen mit den Fachbereichen beider Verwal-

biad.

Uniwersytet dla Rodziców jest wspólną imprezą instytucji skupionych w Związku Rodzin we Frankfurcie n. Odra, Urzędu Miejskiego w Słubicach oraz Zespołu Administracyjnego Oświaty w Słubicach. Organizacyjnie nad całością czuwa Uniwersytet Ludowy (VHS) we Frankfurcie n. Odrą. Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji wspomaga przy realizacji wydarzenia.

Udział można zgłaszać telefonicznie lub pisemnie na kartach zgłoszeniowych (folder).

Kontakt:

Sabina Matkowska
Urząd Miejski w Słubicach, pok. 111
Tel.: +48 95 737 2011

Impreza jest bezpłatna, jej organizacja możliwa jest dzięki dofinansowaniu Ministerstwa Oświaty, Młodzieży i Sportu Brandenburgii i Funduszu Wspierania Rodzin Miasta Frankfurt n. Odrą oraz hojnemu wsparciu Sparkasse Oder-Spree.

Folder z programem (PDF 180kb)

Program rozszerzony (PDF 154 kb)

■ **Słubicko-Frankfurcki Plan Działania: 34 propozycje projektów gotowe do aplikowania na początku roku 2015**

Wraz z przyjęciem uchwały w sprawie Aktualizacji Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania w dniu 8 maja 2014 r. Rady Miejskie wyznaczyły administracjom ambitny cel. 46 projektów uchwalonych w ramach Planu Działania ma służyć osiągnięciu następujących celów: (1) Trwałego transgranicznego rozwoju miejskiego, (2) Wspólnego rozwoju gospodarczego, transgranicznych badań i wzrostu zatrudnienia, oraz (3) Międzynarodowego miejsca kształcenia Słubice/Frankfurt (O). Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji wspólnie z wydziałami merytorycznymi obu administracji od czerwca br. pracuje nad przygotowaniem nowych projektów. Na początku przyszłego roku 34 projekty mają być gotowe do aplikowania lub mają być realizowane. Oprócz tego instytucje spoza administracji przygotowują ponad 20 nowych

tungen seit Juni dieses Jahres an der Entwicklung neuer Projekte. 34 Projektansätze sollen bereits Anfang 2015 zur Antragsreife gebracht bzw. bereits umgesetzt werden. Darüber hinaus arbeiten auch Einrichtungen außerhalb der Verwaltungen in der Doppelstadt an über 20 neuen Projekten.

Am weitesten fortgeschritten sind derzeit die Arbeiten des Frankfurter Amtes für Brand- und Katastrophenschutz und des Landkreises Słubice: Im Rahmen des für 2015-2016 geplanten Projekts soll die Ausrüstung und die Nachwuchsarbeit für den Katastrophenschutz (v.a. Hochwasser) verbessert sowie die Voraussetzungen für eine gemeinsame, grenzüberschreitend tätige Einsatzgruppe geschaffen werden (s. Handlungsplan Projekt-Nr. 1.2.7)

Das Frankfurt-Słubicer Kooperationszentrum erstattet über die Umsetzung des Handlungsplans regelmäßig vor dem Gemeinsamen Europäischen Integrationsausschuss (GEIA) beider Stadtverordnetenversammlungen Bericht. Die nächste Sitzung findet am 12. November 2014 um 17.00 Uhr in der Stadtverwaltung Słubice statt.

Im neuen Programm der Europäischen Territorialen Zusammenarbeit (ETZ) für die grenzübergreifende Zusammenarbeit von Regionen (umgangssprachlich auch Interreg V A) können voraussichtlich Mitte 2015 erste Anträge eingereicht werden. Im neu gegliederten Fonds EFRE sowie im Sozialfonds (ESF) wird dies vermutlich schon früher möglich sein. Im neuen Förderprogramm für Bildungsprojekte „Erasmus+“ werden schon jetzt Projektanträge angenommen.

Ziel ist es, Anfang 2015 unter den ersten Städten zu sein, die fertige Projektanträge parat haben.

Weitere Informationen:

Aktualisierung des Frankfurt-Słubicer Handlungsplans 2014-2020 (Beschlussstext)

Umsetzung des Handlungsplans - 1. Bericht, 08.09.2014

Umsetzung des Handlungsplans - Übersicht (Tabelle), 17.09.2014

projektów.

Najbardziej zaawansowane są prace frankfurckiego Wydziału ds. ochrony przeciwpożarowej i zapobiegania katastrof oraz Powiatu Słubickiego, a także Biura Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Słubicach: Cele na lata 2015/16 zaplanowanego projektu to ulepszenie wyposażenia oraz rekrutacji w dziedzinie zapobiegania katastrof, przede wszystkim powodzi, oraz utworzenie wspólnej, transgranicznie działającej grupy operacyjnej (nr 1.2.7 w Planie Działania).

Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji regularnie zdaje sprawozdanie z realizacji Planu Działania podczas posiedzeń Wspólnej Komisji Integracji Europejskiej obu Rad Miejskich. Kolejne spotkanie odbędzie się 12 listopada 2014r. o godz. 17.00 w Urzędzie Miejskim w Słubicach.

Przewidujemy, że nabór nowych projektów transgranicznych w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT - Interreg V A) będzie możliwy w połowie roku 2015. Wnioskowanie o środki w ramach Europejskiego Funduszy Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) możliwe będzie już wcześniej. W nowym programie wsparcia dot. edukacji „Erasmus+“ już teraz można składać wnioski.

Celem Słubic i Frankfurt (O) jest, żeby oba miasta były wśród pierwszych, którzy na początku przyszłego roku będą mieli gotowe projekty do złożenia.

Więcej informacji:

Aktualizacja Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania 2014-2020 (uchwała)

Realizacja Planu Działania - pierwsze sprawozdania, 08.09.2014

Realizacja Planu Działania - przegląd (tabela), 17.09.2014

■ Aktion zur Landtagswahl: Bürger bildeten Stadtlogo

Rund 60 Frankfurter und Słubicer Bürgerinnen und Bürger haben am 4. September 2014 an der Oderbrücke gemeinsam das Frankfurt-Słubicer Logo dargestellt. Die Aktion fand im Rahmen der „Wahlwecker-Tour“, einer Kampagne zur Landtagswahl für Erstwählerinnen und Erstwähler, statt und basierte auf einer Stadtwette mit Sören Bollmann, Leiter des Frankfurt-Słubicer Kooperationszentrums. Die Wette galt, obwohl 20 Teilnehmer weniger erschienen sind als gewettet wurde, als gewonnen. Das Logo wurde aus farbigen Drucken zusammengesetzt.

Erstmals konnten im Land Brandenburg Jugendliche ab 16 Jahren den Landtag wählen. „Junge Menschen sollen erfahren, dass Mitmachen sich lohnt und jede Stimme zählt – bei den Landtagswahlen und in allen Bereichen des öffentlichen Lebens“, so Sören Bollmann.

Die Koordinierungsstelle Tolerantes Brandenburg des Ministeriums für Bildung, Jugend und Sport organisierte die Wahlwecker-Tour.

■ Reden über die Doppelstadt

Für diese Ausgabe unseres Newsletters haben wir einige Stadtverordnete gebeten, ihre Sicht auf die Doppelstadt zu beschreiben.

10 Jahre in der EU

von *Krystyna Baczyńska*

Krystyna Baczyńska ist stellvertretende Vorsitzende der Słubicer Stadtverordnetenversammlung und Mitglied im Gemeinsamen Europäischen Integrationsausschuss beider Stadtverordnetenversammlungen. Sie hat den Text im Mai 2014 verfasst.

Zehn Jahre Polens Mitgliedschaft in der Europäischen Union bedeuten zehn Jahre intensive Zusammenarbeit, hier an der Grenze zweier Staaten, im Grunde zweier Städte: Słubice und Frankfurt (Oder). Bereiche der gemeinsamen Entwicklung gibt es viele, in einem Artikel kann man nicht über alle schreiben. Bestimmt entstehen hierzu viele wissenschaftliche Arbeiten.

Ich bin Stadtverordnete in Słubice in der dritten Amtszeit. Seit 2006 arbeite ich auch im Gemein-

■ „Wygraj z nami zakład“: Mieszkańcy utworzyli logo

Okolo 60 mieszkańców ze Słubic i Frankfurtu (O) w dniu 4 września br. przy moście wspólnie utworzyło Słubicko-Frankfurckie logo. Akcja odbyła się w ramach kampanii, której celem była aktywizacja młodych wyborców biorących po raz pierwszy udział w nadchodzących wyborach do parlamentu kraju związkowego Brandenburgii. Sören Bollmann, kierownik Słubicko-Frankfurckiego Centrum Kooperacji, założył się, że co najmniej 80 mieszkańców wspólnie utworzy logo z kolorowych wydruków. Udział w akcji wzięło około 60 uczestników, ale zakład został wygrany.

W Brandenburgii po raz pierwszy do najbliższych wyborów przystąpią też młodzi ludzie od 16 roku życia. „Młodzi ludzie powinni wiedzieć, że warto współdecydować i że liczy się każdy głos - tak w wyborach jak i we wszystkich dziedzinach życia publicznego“, powiedział Sören Bollmann.

Organem koordynującym „Obudź się do wyborów - Tour“ jest „Tolerancyjna Brandenburgia“ Ministerstwa Edukacji, Młodzieży i Sportu.

Wypowiedzi o Dwumieście

W tym wydaniu poprosiliśmy kilku radnych, żeby pisali swoje spojrzenie na Dwumieście.

10 lat w Unii

Krystyna Baczyńska

Krystyna Baczyńska jest zastępcą przewodniczącego Rady Miejskiej w Słubicach oraz członkiem Wspólnej Komisji ds. Integracji Europejskiej obu Rad Miejskich. Napisała tekst w maju 2014r.

Dziesięć lat przynależności Polski do Unii Europejskiej to dziesięć lat intensywnej współpracy, tu na granicy dwóch państw, a w zasadzie dwóch miast: Słubic i Frankfurtu n/O. Dziedzin wspólnego rozwoju jest tak dużo, że nie sposób o nich wszystkich napisać w tym artykule. Zapewne na ten temat powstanie wiele prac naukowych.

Jestem radną w Słubicach trzecią kadencję. Od 2006 r. pracuję również w Komisji Integracji Europejskiej. W pracach komisji biorą udział zarówno radni ze Słubic, jak i z Frankfurtu n/O. W ramach

samen Europäischen Integrationsausschuss. Hier arbeiten Stadtverordnete aus Słubice und Frankfurt (Oder) zusammen. Im Ausschuss werden die Hauptrichtungen der Zusammenarbeit in unserer Doppelstadt besprochen, vorbereitet durch die Mitarbeiter des Frankfurt-Słubicer Kooperationszentrums. Einige ausgearbeitete Projekte werden zur Beratung und Akzeptanz an die Stadtverordneten beider Städte weitergeleitet. Manchmal dauern die Beratungen lange, es gibt lebhaft inhaltliche Diskussionen. Werden sie positiv bewertet, können sie bei einer Gemeinsamen Stadtverordnetenversammlung beider Städte beschlossen und anschließend durch die Verwaltung umgesetzt werden.

Auf diese Weise ausgearbeitete und realisierte Projekte gibt es viele. Ich zähle einige auf: die Entstehung des Frankfurt-Słubicer Kooperationszentrums, die gemeinsame Kulturveranstaltung Transvocale, das Kunstfestival „Labirynt“, die „Hansetage“, das Projekt „Oder für Touristen 2014“, in dessen Rahmen unter anderem Schifffahrten auf der Oder angeboten werden, die Einrichtung der grenzüberschreitenden Buslinie, Bolfrashaus und Kleisturm, im September eröffnet in Słubice ein Kindergarten, den Kinder aus Frankfurt (Oder) und Słubice besuchen werden.

Privat habe ich viele gute Bekannte, die auf der anderen Seite der Oder wohnen. Treffen und Diskussionen bestärken mich in der Überzeugung, dass das, was wir hier an der Grenze machen, in die richtige Richtung geht. Nicht unerwähnt möchte ich hier die informelle Frankfurt-Słubicer Fahrradgruppe lassen. Dies ist ein Kreis wunderbarer, freundlicher Menschen. Während der Treffen, Radtouren lernen wir nicht nur die Umgebung kennen, sondern uns auch gegenseitig. Jedes Treffen hinterlässt viele gute Erinnerungen.

Hier in der Doppelstadt gibt es noch viel zu tun und das in jedem Bereich. Wichtig für die kommenden Jahre wird es sein, die begonnenen Projekte abzuschließen, das Oderufer touristisch zu erschließen, auf Słubicer Seite Radwege zu bauen, die wirtschaftliche Entwicklung auf beiden Seiten der Oder weiter voranzubringen. Die ausgearbeiteten Projekte und Entwicklungsziele sind im Dokument „Frankfurt-Słubicer Handlungsplan 2010-2020“ enthalten. Die aktualisierte Fassung haben die Stadtverordneten beider Städte auf einer gemeinsamen Sitzung im Mai dieses Jahres beschlossen.

Prac tej Komisji omawiane są, a przygotowywane przez pracowników Słubicko-Frankfurckiego Centrum Kooperacji, główne kierunki współpracy w naszym Dwumieście. Wypracowane projekty kierowane są do konsultacji i akceptacji lub nie, do radnych obu miast. Konsultacje projektów trwają niekiedy długo, toczą się burzliwe, merytoryczne dyskusje. Jeżeli uzyskają pozytywną opinię, wtedy w formie uchwały podejmowane są na wspólnej sesji radnych Słubic i Frankfurtu n/O a następnie realizowane są przez władze obu miast.

Wypracowanych w ten sposób i zrealizowanych oraz realizowanych projektów jest wiele. Wymienię kilka z nich - powstanie Słubicko-Frankfurckiego Centrum Kooperacji, wspólna impreza kulturalna Transvocale, festiwal sztuki „Labirynt“, „Dni Hanzy“, projekt „Odra dla turystów 2014“, w ramach którego, między innymi uruchomiono rejsy statków po Odrze, uruchomienie transgranicznej linii autobusowej, Dom Bolfrasa i wieża Kleista, we wrześniu otwarte zostanie w Słubicach przedszkole, do którego uczęszczać będą dzieci z Frankfurtu n/O i Słubic.

Prywatnie, mam wielu bliskich znajomych mieszkających po drugiej stronie Odry. Spotkania i dyskusje z nimi utwierdzają mnie w przekonaniu, że to co robimy tu na pograniczu idzie w dobrym kierunku. Nie mogę tu nie wspomnieć o frankfurcko-słubickiej, nieformalnej grupie rowerowej. Jest to grono wspaniałych, życzliwych osób. W czasie spotkań, wycieczek rowerowych poznajemy nie tylko okolice Słubic i Frankfurtu, ale i siebie nawzajem. Każde wspólne spotkanie pozostawia wiele miłych wspomnień.

Tu, w Dwumieście jest jeszcze wiele do zrobienia i to w każdej dziedzinie. Jednym z wielu najistotniejszych kierunków działania na najbliższe lata, to zakończenie rozpoczętych projektów, zagospodarowanie turystyczne wybrzeża Odry, budowa po stronie słubickiej ścieżek rowerowych, dalszy rozwój gospodarczy po obu stronach Odry. Wypracowane projekty i kierunki działania na dalsze lata zawarte są w dokumencie pn. „Słubicko-Frankfurcki Plan Działania na lata 2010 - 2020“. Aktualizację tego dokumentu w formie uchwały radni ze Słubic i Frankfurtu n/ O przyjęli w formie uchwały na wspólnej słubicko-frankfurckiej sesji w maju br.

Gelebte Realität von Jörg Gleisenstein

Jörg Gleisenstein ist Co-Vorsitzender des Gemeinsamen Europäischen Integrationsausschusses der Stadtverordnetenversammlungen Frankfurt (Oder) und Słubice seit 2008.

Seit 25 Jahren engagieren sich Menschen von beiden Seiten der Oder dafür, dass die beiden Städte Słubice und Frankfurt (Oder) näher zusammen rücken und ihre Zukunft gemeinsam gestalten. Das, was in 90er Jahren noch utopisch oder unrealistisch erschien, ist heute gelebte Realität. Das, was noch nicht erreicht wurde, ist immer noch möglich. Dass dies so ist, ist das Verdienst vieler Menschen, die mit Leidenschaft und Hingabe an diesen Zielen gearbeitet haben und die sich nicht von Skepsis und Ignoranz haben entmutigen lassen. Ein solches Beispiel ist die Gründung der Europa-Universität Viadrina und des Collegium Polonicum, ohne die ich nach meinem Studium in Dortmund und Krakau wahrscheinlich nicht an diesen Ort gezogen wäre. Meine Geschichte ähnelt da sicherlich der von vielen anderen, die hier auf der einen oder an der anderen Seite der Oder eine neue Heimat gefunden haben.

Es ist ein Glücksfall, dass sich die politisch Verantwortlichen schon früh auf den Weg gemacht haben, die Entwicklung ihrer Städte gemeinsam zu gestalten, sich gegenseitig zu informieren und gemeinsame Projekte auf den Weg zu bringen. Aus kleinen Begegnungen über die Oder hinweg entwickelte sich mehr und mehr ein gemeinsames Verständnis. Das Vertrauen zum Anderen begann zu wachsen, erste kleine Projekte machten Mut, auch Größeres zu wagen. Vieles von dem, was in beiden Städten heute sichtbar ist, war nur möglich, weil sich beide Städte gemeinsam auf den Weg begeben haben.

Seit dem EU-Beitritt-Polens, dem Beitritt Polens zum Schengen-Raum und dem Wegfall der Beschränkungen für Arbeitnehmer aus Polen stehen uns für weitere Integrationschritte kaum mehr Grenzen im Wege. Und da, wo wir auf Landes-, Bundes-, Wojewodschafts- oder Zentralregierungen angewiesen sind, haben wir vereint bessere Chancen, uns Gehör zu verschaffen.

Es ist mir eine große Ehre, seit 2008 als Co-Vorsitzender den Gemeinsamen Europäischen Integrationsausschuss der Stadtverordnetenversammlungen Frankfurt (Oder) und Słubice zusammen

Rzeczywistość, którą się żyje Jörg Gleisenstein

Jörg Gleisenstein jest współprzewodniczącym Wspólnej Komisji ds. Integracji Europejskiej Rad Miejskich Frankfurtu i Słubic od roku 2008.

Od 25 lat ludzie z obu stron Odry angażują się, aby miasta Słubice i Frankfurt nad Odrą zbliżały się i wspólnie stworzyły swoją przyszłość. To, co w latach 90-tych wydawało się jeszcze utopijne lub nerealistyczne, dziś jest rzeczywistością, którą się żyje. To, czego jeszcze nie osiągnięto, jeszcze jest możliwe. To jest zasługa wielu ludzi, którzy z namiętnością i poświęceniem pracowali nad tymi celami i którzy nie dali się zniechęcić przez sceptycyzm i ignorancję. Przykładem tego jest powstanie Uniwersytetu Europejskiego Viadrina i Collegium Polonicum, bez których ja po studiach w Dortmundzie i Krakowie prawdopodobnie nie przeprowadziłbym się do tego miejsca. Moja historia na pewno jest podobna do wielu innych, którzy po tej lub tamtej stronie Odry znaleźli nową małą ojczyznę.

To szczęśliwy przypadek, że politycznie odpowiedzialni tak szybko rozpoczęli wspólnie pracować nad rozwojem swoich miast, informować siebie nawzajem i realizować wspólne projekty. Na początku były małe spotkania przez Odrę, z których z czasem rozwinęło się wspólne rozumienie. Zaufanie do drugiego zaczęło wzrastać, pierwsze małe projekty dały odwagę do większych. Dużo z tego, co dzisiaj jest widoczne w obu miastach, było tylko możliwe, ponieważ oba miasta wspólnie wyruszyły w drogę.

Po wejściu Polski do Unii Europejskiej i do strefy Schengen oraz po zniesieniu ograniczeń dla polskich pracobiorców już prawie nie ma granic, aby dokonać dalszych kroków integracji. A tam, gdzie decyzje są podejmowane na poziomie wojewódzwa, władzy centralnej, kraju związkowego lub federalnego, wspólnie mamy lepsze szanse skupić na sobie uwagę.

Jest to dla mnie wielki zaszczyt, że od 2008 roku prowadzę Wspólną Komisję ds. Integracji Europejskiej Rad Miejskich Frankfurtu (O) i Słubic wspólnie z moim słubickim kolegą Juliuszem Żwirkiem. Jeżeli nie byłoby tej komisji, trzeba byłoby ją wynaleźć: Wybrani przedstawiciele polityczni z obu miast wspólnie pracują nad tworzeniem i pogłębianiem współpracy. Tutaj odbywają się dyskusje intensywne i kontrowersyjne. To gremium nie jest miejscem skrupowanej dyplomacji między Polską

mit meinem Słubicer Kollegen Juliusz Żwirek zu leiten. Wenn es diesen Ausschuss nicht schon gäbe, müsste er erfunden werden: Gewählte politische VertreterInnen aus beiden Städten arbeiten hier gemeinsam daran, die Zusammenarbeit zu gestalten und zu vertiefen. Hier wird intensiv und kontrovers diskutiert und debattiert. Das Gremium ist kein Ort verdruckster Diplomatie zwischen Deutschland und Polen, sondern ein Platz des offenen Wortes und ein Katalysator für die Umsetzung neuer Ideen. Gemeinsamkeiten zu finden und Trennendes zu überwinden wird hier seit vielen Jahren erfolgreich vorgelebt.

Nach dem Beschluss der Fortschreibung des Frankfurt-Słubicer Handlungsplans bis 2020 und den Kommunalwahlen in Brandenburg im Mai und in Polen im November 2014 wird der Ausschuss in eine neue Phase eintreten. Ich denke, es wäre an der Zeit darüber nachzudenken, wie das vielfältige, in den letzten Jahren gewachsene bürgerschaftliche Engagement auch stärker noch als bisher mit den entstandenen politischen und administrativen Institutionen verzahnt werden kann. Wie können grenzüberschreitende Initiativen, Projekte und Ideen noch direkter eingebracht werden? Wie kann die Politik im gemeinsamen Stadtraum noch besser von den Erfahrungen und Kenntnissen einer sich oderübergreifend entwickelnden Zivilgesellschaft profitieren? Es gibt noch viel zu tun. Meine Aufforderung an die Menschen in Słubice und Frankfurt: Mischen Sie sich ein!

Doppelstadt von Juliusz Żwirek

Juliusz Żwirek ist Co-Vorsitzender des Gemeinsamen Europäischen Integrationsausschusses. Er hat den Text im Mai 2014 verfasst.

Offiziell sagen wir Doppelstadt, Słubfurt „machen“ andere, die Skeptiker lächeln darüber, einige stören. Die Ersteren haben viel recht, was sie im Alltag beweisen, die lächelnden Skeptiker und die Nichtstuernden sind viel weniger, aber es gibt sie.

Um über die Gegenwart zu sprechen, muss man in die Vergangenheit zurückkehren. Einst war es eine „Einzelstadt“. Die Geschichte hat sie geteilt.

Ich erinnere mich gut an die Nachkriegsjahre – obwohl ich bei Hannover geboren wurde, haben

a Niemcami, lecz miejscem otwartego słowa i katalizatorem przy realizacji nowych idei. Tutaj od wielu lat pokazujemy, jak można znaleźć wspólne cechy i przewyciężyć te, które dzielą obie strony.

Po uchwaleniu aktualizacji Słubicko-Frankfurckiego Planu Działania do roku 2020 oraz po wyborach komunalnych w Brandenburgii w maju i w listopadzie br. w Polsce Komisja wejdzie w nową fazę. Moim zdaniem trzeba zastanawiać się, jak można w ostatnich latach mocno rozwinięte zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego jeszcze bardziej zająć z powstałymi instytucjami politycznymi i administracyjnymi. Jak można jeszcze bardziej bezpośrednio zintegrować transgraniczne inicjatywy, projekty i pomysły w życie polityczne? Jak polityka we wspólnym obszarze miejskim może jeszcze bardziej korzystać z doświadczeń i wiedzy społeczeństwa obywatelskiego, które transgranicznie się rozwija? Jeszcze jest wiele do zrobienia. Moje wezwanie kierowane do ludzi w Słubicach i we Frankfurcie: Wtrącajcie się!

Dwumiaŝto Juliusz Żwirek

Juliusz Żwirek jest współprzewodniczącym Wspólnej Komisji ds. Integracji Europejskiej. Napisał tekst w maju 2014 r.

Oficjalnie powiadamy Dwumiaŝto, Słubfurt „robią“ inni, uŝmiechają się sceptycy, są też tacy co przeszkadzają. Ci pierwsi mają wiele racji, co udowadniają na co dzień, uŝmiechnięci sceptycy i nic nie robiący duŝo, duŝo mniej ale są.

By mówić o teraźniejszości trzeba by wrócić do przeszłości. Niegdyś było to „jednomiaŝto“. Podzieliła je historia.

Pamiętam doskonale lata powojenne – choć urodzony pod Hannoverem, przywieźli mnie tu rodzice, którzy musieli pracować na rzecz Nie-

mich meine Eltern hierhergebracht, sie mussten für Deutschland arbeiten. Nach dem Krieg siedelten sie sich im bereits selbstständigen Słubice an, in der durch die Grenze und den Fluss Oder geteilten Stadt. Hinter der Oder wohnten die Deutschen, ab 1948 selbst geteilt, dies wollten die „Mächtigen“ der Welt so.

Die Słubicer und Frankfurter schauten sich über den Fluss hinweg an, getrennt durch den Lauf der Oder und die Bediensteten an der Grenze. Damals glaubte niemand daran, dass es anders sein könnte.

1972 - das Jahr des Wandels: Wir können sehen, wie man in Frankfurt lebt und umgekehrt. Wir können einkaufen und mit der Zeit gegenseitig bei uns arbeiten. Langsam beginnt eine Zusammenarbeit. Es sind offizielle Treffen der Behörden, schüchterne Versuche für den Anfang. Słubice war damals ein durch die politische Führung vergessener Ort. Freundschaften zwischen den Bewohnern begannen, eine gegenseitige Abneigung war nicht zu erkennen.

Die Zeit vergeht schnell, die Neunziger sind schon eine andere Epoche. Die Kontakte sind immer mehr mit der Sorge erfüllt, gut wahrgenommen zu werden, um den gegenseitigen Nutzen und das Gemeinwohl.

Immer häufiger sprechen die Bürgermeister über die Doppelstadt. Die Stadtoberhäupter und Stadtverordneten treffen sich bei gemeinsamen Ausschüssen. Es werden Absprachen getroffen, die Früchte tragen. Es entstehen neue Programme zur gegenseitigen Entwicklung. Die Doppelstadt erringt mit dem Programm „Europagarten 2003“ einen großen Erfolg – es entstehen neue Objekte, Promenaden und Parks. Organisiert werden gemeinsame Veranstaltungen beim Sport und in der Kultur. Viele neue Ideen entstehen, die mutig umgesetzt werden. Alles wirkt normal, und die Oder scheint schmaler zu werden.

In der Stadtverordnetenversammlung arbeite ich die vierte Amtszeit, seit zwölf Jahren gehöre ich dem Gemeinsamen Europäischen Integrationsausschuss an. Wir treffen uns mindestens fünfmal im Jahr und einmal bei der Gemeinsamen Stadtverordnetenversammlung. Hier gibt es keinen falschen Anstand. Hier werden Ideen diskutiert und gemeinsam entschieden. Die Verwaltungen von Słubice und Frankfurt tun dies fast täglich. Die Effekte – polnische Kinder in der Frankfurter Euro-

miec. Po wojnie osiedlili się w samodzielnych już jednak Słubicach, w mieście przedzielonym granicą i rzeką Odrą. Za Odrą mieszkali Niemcy, także od 1948 r. podzieleni, bo tak chcieli „możni” tamtego świata.

Słubiczanie i Frankfurczycy patrzyli na siebie przez rzekę, oddzieleni nurtem Odry i specjalnymi służbami. Nikt wówczas nie wierzył, że może być inaczej.

Rok 1972 – zmiana, możemy zobaczyć jak żyją we Frankfurcie i odwrotnie. Możemy robić zakupy i z czasem wzajemnie u siebie pracować. Powoli rodzi się wzajemna współpraca. Są to jednak spotkania oficjalne władz, oficjeli, nieśmiałe próby na początek. Słubice były wówczas zaściankiem zapomnianym przez władze. Zaczęły się rodzić przyjaźnie między mieszkańcami, nie było widać wzajemnej niechęci.

Czas szybko biegnie, lata 90te to już nowa epoka. Kontakty są coraz szersze przepojone troską o to by być dobrze postrzeganym, dla wzajemnych korzyści i dobra wspólnego.

Coraz częściej o Dwumieście mówią Burmistrzowie. Władze i miejscy radni spotykają się na wspólnych sesjach. Przyjmuje się ustalenia, które owocują. Powstają nowe programy wzajemnego rozwoju. Dwumiasto osiąga sukces realizując program „Ogród 2003” – powstają nowe obiekty, promenady i nowe parki. Organizowane są wspólne wydarzenia i imprezy sportowe, kulturalne i towarzyskie. Powstaje wiele nowych pomysłów, które śmiało są wprowadzane w życie. Wszystko wydaje się być normalne, a Odra staje się jakby węższa.

W radzie Miejskiej pracuję czwartą kadencję, od 12 lat jestem członkiem Wspólnej Komisji ds. Integracji Europejskiej. Spotykamy się co najmniej 5 razy w roku a raz na Wspólnej Sesji. Tu nie ma kurtuazji. Dyskutowane pomysły i podejmowane wspólne decyzje. Administracje Słubic i Frankfurtu nad Odrą robią to niemal codziennie. Efekty – polskie dzieci w Eurokicie i frankfurckim gimnazjum, niezadługo frankfurckie dzieci w słubickim przedszkolu, wybudowanym w ramach projektu wspieranego przez Unię. Polscy studenci na Viadrinie, niemieccy w Collegium Polonicum, wspólne wyprawy rowerowe i statkiem po Odrze, spotkania emerytów i rencistów, obiad w Słubicach, kolacja we Frankfurcie, Uniwersytet Trzeciego Wieku.

kita und im Gymnasium, demnächst Frankfurter Kinder im Słubicer Kindergarten, erbaut in einem durch die Europäische Union geförderten Projekt. Polnische Studenten an der Viadrina, deutsche am Collegium Polonicum, gemeinsame Radtouren und Schifffahrten auf der Oder, Treffen von Rentnern, Mittagessen in Słubice, Abendessen in Frankfurt, Seniorenakademie.

Es finden gemeinsame Konferenzen und Workshops statt, bei denen immer wieder neue Ideen formuliert werden. Es entsteht der Frankfurt-Słubicer Handlungsplan 2010-2020, ins Leben gerufen wird das Frankfurt-Słubicer Kooperationszentrum - eine Einheit, die die Zusammenarbeit antreibt. Ungeübte erkennen nicht, wer aus Frankfurt und wer aus Słubice kommt.

Lebhafte Diskussionen zur Einführung einer gemeinsamen Frankfurt-Słubicer Dachmarke... Noch bei der Gemeinsamen Stadtverordnetenversammlung war es ungewiss, ob dem lange diskutierten Vorschlag zugestimmt wird. Der Effekt - die Nachbarn haben sich „geeinigt“, und das gemeinsame Logo prangt auf den gemeinsamen Werbematerialien. Es befindet sich im allgemeinen Umlauf, beim Stadtmarketing wird es gebraucht, und auch die Bürger greifen gerne darauf zurück.

Ein schwieriges Thema - die grenzüberschreitende Buslinie; viele unbekannte und lebensfremde Vorschriften - der Bus verkehrt jedoch schon seit anderthalb Jahren. Wenn man in Słubice einsteigt, kann man durch ganz Brandenburg fahren. Immer häufiger erreichen uns Stimmen, wonach die Buslinie verlängert werden sollte. Für die Frankfurter Verkehrsgesellschaft ist es eine der bestgenutzten Linien.

Demnächst wird für den Autoverkehr die „Brücke der Freundschaft“ geschlossen - Grund: der Bau einer Fernwärmeleitung... Der Nutzen wird auf beiden Seiten der Oder liegen, und die Bewohner werden keinen Unterschied in der Versorgung bemerken.

Im Mai wurde der Handlungsplan 2010-2020 aktualisiert und auf die neue Verteilung der europäischen Mittel 2014-2020 abgestimmt. Es gibt neue Ideen, neue Programme - was die Umsetzung anbelangt, bin ich zuversichtlich.

Morgen wieder eine gemeinsame Ausschusssitzung. Was Jörg, Sören, Dorothea wohl sagen - be-

Odbywają się wspólne konferencje, warsztaty, na których padają coraz to nowe pomysły. Powstaje Słubicko-Frankfurcki Plan Działania na lata 2010 - 2020, powołane zostaje Słubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji - ogniwo napędzające współpracę. Niezorientowany nie domyśli się, kto z Frankfurtu a kto ze Słubic.

Trwają burzliwe dyskusje nad przyjęciem wspólnej marki nadrzędnej dla Słubic i Frankfurtu nad Odrą. Jeszcze na Wspólnej Sesji Rad Miejskich nie było wiadomo, czy będzie ogólna zgoda do zgłoszonej i długo dyskutowanej propozycji. Efekt - sąsiedzi się „dogadali“ a wspólne logo ozdabia wspólne materiały promocyjne. Znajduje się w powszechnym obiegu; wykorzystuje się go w marketingu miejskim ale i mieszkańcy chętnie z niego korzystają.

Trudny temat - transgraniczny autobus; wiele niewiadomych i niezyciowych przepisów - jednak autobus już od 1,5 roku kursuje. Wsiadając w Słubicach, można kursować po całej Brandenburgii. Już coraz częściej docierają do nas głosy o konieczności wydłużenia linii. Jest to dla frankfurckiego przedsiębiorstwa komunikacyjnego jedna z najbardziej opłacalnych linii.

Wkrótce dla ruchu kołowego zostanie zamknięty most „Przyjaźni“ - powód: budowa ciągu ciepłowniczego... Korzyści będą po obu stronach a mieszkańcy nie zauważą zmiany w dostawach ciepła i ciepłej wody.

W maju zmodernizowano Plan Działania 2010 - 2020 dostosowując go do nowego rozdania środków unijnych na lata 2014 - 2020. Są nowe pomysły, będą nowe programy - o realizację jestem spokojny.

Jutro nowe posiedzenie Wspólnej Komisji ds. Integracji Europejskiej. Myślę co powie Jörg, Sören, Dorothea - na pewno będzie to coś budującego.

Zastanawiam się, co będą mówić sceptycy i ci co przeszkadzają - pewnie będzie ich coraz mniej, jednak jeśli nie pomagają, niech nie niszczą tego co się stworzyło i tworzy. Także dotyczy to rządów Polski i Niemiec, gdy zachęca się do współpracy, należy najpierw zmienić niezyciowe przepisy. Bo inaczej to jest przeszkadzanie.

Osobiście boli mnie to, że we Frankfurcie wyburza się całkiem dobre mieszkania, bo jest ich za

stimmt etwas Erbauliches.

Ich überlege, was die Skeptiker sagen und die, die stören – sicherlich gibt es immer weniger von diesen, wenn sie nicht helfen, sollten sie zumindest nicht das zerstören, was entstanden ist und entsteht. Dies betrifft auch die Regierungen von Polen und Deutschland, wenn sie zur Zusammenarbeit anregen, erst müssen die lebensfremden Vorschriften geändert werden. Denn sonst ist es eine Behinderung.

Mich persönlich schmerzt es, wenn in Frankfurt gut erhaltene Wohnungen abgerissen werden, weil es zu viele gibt, während einige Ślubicer jahrelang auf eine Wohnung warten. Und das geschieht in einer Doppelstadt.

Meine Vision einer Doppelstadt ist die vollständige Umsetzung des Handlungsplans 2014-2020, ein Plan offen für neue Vorschläge, ein Plan für ambitionierte und arbeitswillige Bürger, die ihrerseits offen für neue Ideen sind.

Ein Ziel aus dem Handlungsplan – wir lernen die Nachbarsprache. Obwohl ich auf der anderen Seite der Oder geboren wurde, habe ich damit meine Probleme. Neue Zeiten bedeuten die Umsetzung dieses Ziels, bei Einkäufen in Frankfurt helfen mir meine Enkel, sie haben damit kein Problem.

Am Anfang schrieb ich, dass es einst eine „Einzelstadt“ war, eine Nationalität, mit dem Lauf der Zeit und gesellschaftlicher Klugheit ist es eine „Doppelstadt“ geworden mit zwei Nationalitäten, aber einstimmig regiert. Und so soll es weitergehen!

■ Newsletter erhalten

Möchten Sie diesen Newsletter in Zukunft nicht mehr erhalten, senden Sie uns bitte die E-Mail per „Antworten“ wieder zurück.

Nicht namentlich gekennzeichnete Texte sind Beiträge des Teams des Frankfurt-Ślubicer Kooperationszentrums. Die Fotos wurden von den jeweiligen Einrichtungen zur Veröffentlichung in diesem Newsletter zur Verfügung gestellt oder stammen vom Frankfurt-Ślubicer Kooperationszentrum.

dużo, gdy ślubiczenie na mieszkanie oczekują latami. A to się przecież dzieje w Dwumieście.

Moja wizja na przyszłość to pełna realizacja Planu Działania na lata 2014 – 2020, planu otwartego na nowe propozycje, planu dla mieszkańców ambitnych i pracowitych – otwartych na nowe pomysły.

Jedno z haseł Planu Działania – uczymy się języka sąsiada. Choć urodzony po tamtej stronie Odry mam z tym kłopoty. Nowe czasy to realizacja tego hasła, podczas zakupów we frankfurckich sklepach pomagają mi wnukowie, którzy tego problemu nie mają.

Na początku pisałem, że kiedyś było to „Jednomiasto”, jednolite narodowo, upływ czasu, mądrość społeczna spowodowały, że jest to obecnie „Dwumiasto” dwunarodowe ale jednomyślnie rządzone.

I niech tak dalej będzie!

■ Otrzymywanie newslettera

Jeżeli nie chcą Państwo dalej otrzymywać naszego newslettera, prosimy o zwrotną wiadomość e-mailem poprzez funkcję „odpowiedz”.

Teksty nie podpisane nazwiskami są artykułami zespołu Ślubicko-Frankfurckiego Centrum Kooperacji. Zdjęcia zostały udostępnione przez instytucje wymienione w newsletterze lub przez Ślubicko-Frankfurckie Centrum Kooperacji.

**Veranstaltungen in der
Region
Wydarzenia w regionie**

